

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K.

Dato: 7. september 2007
Kontor: Lovafdelingen
Sagsnr.: 2007-792-0397
Dok.: LOJ41000

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 399, som Folketingets Retsudvalg (Alm. del) har stillet til justitsministeren den 9. august 2007.

Lene Espersen

/

Lars Hjortnæs

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 399 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Ministerens kommentarer udbedes til artikel i Information 9/8-07: ”Fængselsforbundet: Psykisk syge kriminelle anbringes i fængsler”.”

Svar:

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst, at der ikke foreligger nogen samlet opgørelse over det aktuelle antal af psykisk syge i fængsler og arresthuse, idet Kriminalforsorgen ikke løbende registrerer antallet af personer med psykiske problemer. Der er dog formentlig et ikke ubetydeligt antal personer med psykiske problemer blandt de indsatte. En undersøgelse fra 1993 viste, at ca. en tredjedel af de indsatte på et eller andet tidspunkt i deres liv havde været indlagt på en psykiatrisk afdeling. I 1999 blev der gennemført en undersøgelse af omfanget af de indsattes psykiske problemer. Af undersøgelsen fremgik blandt andet, at 15% af de indsatte på undersøgelsestidspunktet var eller havde været under psykiatrisk behandling eller konsultation under den aktuelle afsoning. Ca. en fjerdedel af alle indsatte viste tegn på psykiske problemer.

Det følger af De Europæiske Fængselsregler, at personer, der lider af en ”mental illness” (psykotiske), ikke bør anbringes i fængsler, men i en passende psykiatrisk institution. Kriminalforsorgens institutioner søger da også i sådanne situationer at få den pågældende person overført til en psykiatrisk afdeling snarest muligt.

For så vidt angår sindssyge (psykotiske) indsatte har Direktoratet for Kriminalforsorgen oplyst, at man til stadighed er opmærksom på, om der generelt er ventetider eller problemer i øvrigt, som giver anledning til initiativer over for sundhedsmyndighederne.

Som det fremgår af Justitsministeriets besvarelse af 8. januar 2007 af spørgsmål nr. 114 fra Folketingets Retsudvalg, aftalte Kriminalforsorgen og Region Hovedstaden (tidligere Hovedstadens Sygehusfællesskab) i marts 2006 at holde møder jævnligt med henblik på gensidig orientering om overførsler mellem Kriminalforsorgens institutioner og de psykiatriske afdelinger under Region Hovedstaden samt drøfte de problemstillinger, der gør sig gældende i samarbejdet mellem Kriminalforsorgen og Region Hovedstaden. Møderne afholdes ca. hvert halve år. Det er aftalt, at det næste møde skal afholdes den 3. oktober 2007.

For at belyse omfanget af problemet med ventetid på overførsel til en psykiatrisk afdeling igangsatte Direktoratet for Kriminalforsorgen primo 2006 en procedure, hvor der løbende indhentes oplysninger om ventetider for overførsel af sindssyge (psykotiske) indsatte fra fængsler og arresthuse til det psykiatriske system. På baggrund af de indberettede oplysninger er det Direktoratet for Kriminalforsorgens opfattelse, at problemet med ventetider for overførsel til de psykiatriske afdelinger primært er et problem i hovedstadsområdet. Indberetninger fra resten af landet viser, at de indsatte i provinsen, der overføres til det psykiatriske system, hurtigt udskrives igen, typisk efter få dage.

Det er et stort problem, hvis sindssyge (psykotiske) indsatte ikke tilstrækkeligt hurtigt overføres til det psykiatriske system, hvor de kan modtage den rette behandling. På mødet i marts 2007 mellem Kriminalforsorgen og Region Hovedstaden blev der udarbejdet en liste over, hvor længe indsatte, som på retligt eller på lægeligt grundlag skulle overføres til en psykiatrisk afdeling, ventede på overførsel. Opgørelsen viste, at der er indsatte, som venter mere end syv dage på overførsel. Der blev i maj 2007 afholdt et møde mellem Kriminalforsorgen og Danske Regioner, hvor dette forhold tillige blev drøftet. Af den ovennævnte besvarelse af spørgsmål nr. 114 fra Folketingets Retsudvalg fremgår det, at Indenrigs- og Sundhedsministeriet har oplyst, at der i satspuljeaftalen for 2007-2010 er afsat 120 mio. kr. til styrkelse af retspsykiatrien blandt andet med det formål at optimere kapaciteten med henblik på at undgå ventetid. Kriminalforsorgen vil løbende følge, hvorledes den nye regionsstruktur, de jævnlige møder med Region Hovedstaden og satspuljemidlerne vil få effekt på ventetiden på overførsel.

Der er som nævnt formentlig et ikke ubetydeligt antal indsatte med psykiske problemer, som dog ikke er sindssyge (psykotiske), og som opleves som vanskelige for personalet at håndtere i dagligdagen. For denne gruppe indsatte har Kriminalforsorgen en forpligtelse til at sikre den nødvendige adgang til psykiatrisk eller psykologisk bistand.

Anstalten ved Herstedvester har landsdækkende funktion i Kriminalforsorgen for så vidt angår de dårligst fungerende indsatte med svære psykiske problemer, der har behov for psykologisk/psykiatrisk bistand. Direktoratet for Kriminalforsorgen følger løbende, hvor mange indsatte – som er placeret i arresthus eller et andet fængsel – der er på venteliste til overførsel til anstalten. Som følge af et øget pres på Anstalten ved Herstedvester blev anstaltens kapacitet i januar 2006 udvidet med seks pladser, og

der blev etableret en venterafdeling i Arresthuset i Vejle med 10 pladser. Direktoratet er opmærksom på, at der i øjeblikket er flere på venteliste til overførsel til anstalten end normalt. Det skyldes et større ombygningsarbejde på anstalten, som har medført en midlertidig nedgang i kapacitet.

Derudover er der til alle fængsler og arresthuse tilknyttet en læge fra lokalområdet, som kan henvise til en psykiatrisk afdeling. De fleste fængsler har desuden tilknyttet en psykiatrisk konsulent.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har i øvrigt påpeget, at der i den tværministerielle rapport "Psyisk sygdom og kriminalitet" (marts 2006), som er udarbejdet af Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Socialministeriet og Justitsministeriet, er foreslået et redskab til identifikation af tegn på behov for udredning af psykisk sygdom i forbindelse med indsættelse i Kriminalforsorgens institutioner. Det forventes, at redskabet vil kunne bidrage til, at personer med psykiske lidelser identificeres på et tidligere tidspunkt end hidtil og hurtigere får tilbud om behandling eller eventuelt bliver overført til andet regi, f.eks. en psykiatrisk afdeling. Der er for tiden overvejelser i Kriminalforsorgen om den videre proces. En screening af indsatte for psykiske sygdomme vil dog være meget ressourcekrævende.

Direktoratet for Kriminalforsorgen er meget opmærksom på, at indsatte med psykiske problemer er vanskelige for personalet at håndtere i dagligdagen. Derfor er direktoratet også ved at undersøge mulighederne for at uddanne et antal medarbejdere i fængsler og arresthuse, som vil kunne fungere som daglige sparringspartnere og ressourcepersoner for det øvrige personale i forhold til særligt krævende indsatte, herunder indsatte med psykiske problemer.

På baggrund af det ovenfor anførte er det Justitsministeriets opfattelse, at der løbende er den nødvendige fokus på at imødegå de problemstillinger, som danner grundlag for artiklen i Information den 9. august 2007.